

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2011-3-181 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 11-52/1321-472
Karar Tarihi : 13.10.2011

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Doç. Dr. Mustafa ATEŞ, İsmail Hakkı KARAKELLE, Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY, Reşit GÜRPINAR, Prof. Dr. Metin TOPRAK

B. RAPORTÖRLER: Didem ULUÇ

C. BAŞVURUDA

20

BULUNAN : -Ünsal ÜNAL
Ünallar Elektronik Ltd. Şti. Aydınlıkevler Mah. Dumlupınar Cad.
Fırat Apt. B Blok No:5/A Mersin

D. HAKKINDA ÖNARAŞTIRMA YAPILAN:

Teknosa İç ve Dış Ticaret A.Ş
Teknosa Plaza Batman Sokak No: 18 34734
Sahrayıcedit / İstanbul

30

MS İstanbul İç ve Dış Ticaret Ltd Şti.
Evren Mh. Koçman Cd. Ziyal Plaza Blok A5 34212
Güneşli / İstanbul

E. DOSYA KONUSU: Mersin Forum Alışveriş Merkezinde faaliyet gösteren MS İstanbul İç ve Dış Ticaret Limited Şirketi (Media Markt) ve Teknosa İç ve Dış Ticaret A.Ş. (Teknosa)'nin düşük fiyat uygulamak suretiyle rakipleri zarara uğrattıkları iddiası.

40

F. İDDİALARIN ÖZETİ: Yapılan başvuruda özetle; Mersin Forum Alışveriş Merkezinde faaliyet gösteren Media Markt ve Teknosanın düşük fiyat uygulamaları sonucu rekabetin kısıtlandığı iddia edilerek, konuyla ilgili gereğinin yapılması talep edilmiştir.

G. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 19.7.2011 tarih ve 5284 sayı ile giren başvuru üzerine düzenlenen 3.8.2011 tarih ve 2011-3-181/İİ-11-401.DU. sayılı İlk İnceleme Raporu, 17.8.2011 tarihli Kurul toplantısında görüşülerek, 11-45/1103-M sayı ile önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir. İlgili karar uyarınca yapılan inceleme sonucunda hazırlanan 30.9.2011 tarih ve 2011-3-181/ÖA-11-401.DU. sayılı Önaraştırma Raporu 7.10.2011 tarih ve REK.0.17.00.00-110.02.02/373 sayılı Başkanlık önergesi ile 11-52 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

50

H. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili raporda özetle; şikayete konu fiyatlandırmanın 4054 sayılı Kanun'un 4. ve 6. maddelerini ihlal etmediği, dolayısıyla şikayete yönelik olarak Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığı, şikayetin reddinin gerektiği kanaat ve sonucuna ulaşıldığı ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. İlgili Pazar

60 Şikayete konu teşebbüsler ağırlıklı olarak elektrikli ve elektronik ürünler perakendeciliği alanında faaliyet göstermektedirler.

İlgili Pazarın Tanımlanmasına İlişkin Kılavuz'un 20. maddesinde "...inceleme konusu işlem, gerek ürün gerekse de coğrafi açıdan olası alternatif pazar tanımları çerçevesinde rekabet açısından endişeler yaratmıyor ya da alternatif tüm tanımlar açısından rekabeti bozucu bir etki söz konusu oluyorsa pazar tanımı yapılmayabilir." denilmekte, alternatif pazar tanımları çerçevesinde işlem rekabetçi endişe yaratmıyorsa ilgili pazar tanımlanmayabilmektedir. Nitekim, incelemeye konu işlemin en dar pazar tanımları kapsamında dahi rekabetçi bir endişe yaratmayacağı değerlendirildiğinden, dosya kapsamında pazar tanımı yapılmamıştır.

Mevcut dosya bakımından coğrafi pazar tanımının yapılmasına gerek olmadığı kanaatine varılmıştır.

I.2. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

4054 sayılı Kanun kapsamında sayılabilecek şikayete konu düşük fiyat uygulamasına ilişkin olarak öncelikle belirtilmesi gereken husus, piyasa ekonomisi modelinde aslolanın teşebbüslerin kendi iradeleri ile davranma özgürlüğüdür. Bu nedenle bir

80 teşebbüsün ürünlerini hangi fiyattan satacağı konusunda serbest iradesi ile karar verme hakkına sahip olduğu kural olarak kabul edilmelidir.

4054 sayılı Kanun'un 4. ve 6. maddelerinde iki farklı ana rekabet ihlali biçimi düzenlenmiştir. 4. maddede birden fazla sayıda teşebbüsün aralarında anlaşma, uyumlu eylem veya teşebbüs birliği kararı neticesinde rekabet ihlali gerçekleştirmeleri yasaklanmıştır. Mevcut olayda, şikayet dilekçesinde de belirtildiği üzere Mediamarkt ve Teknosa, satışlarında dönemsel indirimler uygularken, birbirleri ve aynı alışveriş merkezi içerisinde bulunan diğer tüketici elektroniği satışı yapan teşebbüslerle sıkı bir fiyat rekabeti içerisinde dirler. Ayrıca incelenen piyasa, fiyatların katı olmadığı, yeni girişlere ve inovasyona açık, ürün çeşitliliği ve teknolojik yeniliklerin hızlı olduğu bir görünüm arz etmektedir. Bu kapsamda, şikayete konu teşebbüslerin davranışlarının

90 Kanun'un 4. maddesi kapsamında ihlal olarak değerlendirilmesi mümkün değildir.

Öte yandan, teşebbüslerin tek taraflı olarak gerçekleştirdikleri fiyat indirimleri 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi kapsamında ele alınabilmektedir. Kanun'un 6. maddesi hakim durumdaki bir teşebbüsün bu durumunu kötüye kullanmasını yasaklamakta olup, teşebbüslerce gerçekleştirilen zararına satışlar kötüye kullanma olarak değerlendirilebilmektedir. Ancak, bu tür bir değerlendirme yapabilmek için öncelikle söz konusu teşebbüs ilgili pazarda hakim durumda olmalıdır.

Ayrıca, teşebbüs hakim durumda olsa dahi maliyetinin altında yaptığı her satışın doğrudan kötüye kullanma olduğundan söz edilemez. Zira, maliyetin altındaki satışların yıkıcı fiyat olarak değerlendirilebilmesi için satışların etki doğuracak ölçüde bir süre sistematik olarak devam etmesi ve teşebbüsün amacının rakiplerinin faaliyetlerini zorlaştırmak olduğunun ispatlanması gerekmektedir.

4054 sayılı Kanun'da hakim durum "Belirli bir piyasadaki bir veya birden fazla teşebbüsün, rakipleri ve müşterilerinden bağımsız hareket ederek fiyat, arz, üretim ve dağıtım miktarı gibi ekonomik parametreleri belirleyebilme gücü" şeklinde tanımlanmaktadır. Teşebbüsün ilgili pazardaki payı, hakim durumun en önemli göstergesi olarak kabul edilmektedir. Tablo 1'de, şikayete konu teşebbüslerin faaliyette buldukları elektrikli ve elektronik ürünler perakendeciliği sektöründe Türkiye genelinde sahip oldukları pazar paylarına yer verilmektedir.

Tablo-1: Elektrikli ve elektronik ürünler perakendeciliği pazar payı bilgileri

	Teşebbüsler	PP(%)
Teknomarketler	Teknosa	
	Media Markt	
	Vatan	
	Electroworld	
	Carrefoursa	
	Bimeks	
	Darty	
	Gold	
	Best Buy	
Üreticiler	Arçelik	
	Vestel	
	Diğer	
	Pazar Toplam	100

Elektrikli ve elektronik ürünler perakendeciliği sektöründe dağıtım kanalları çeşitlilik arz etmekte ve dolayısıyla sektörde çok sayıda oyuncu bulunmaktadır. Şikayete konu teknomarketlerin Türkiye genelinde sahip oldukları pazar payları dikkate alındığında, bu teşebbüslerin hakim durumda bulunmadıkları görülmektedir.

Media Markt ve Teknosanın Forum Alışveriş Mağazasında ve Mersin ilinde elektrikli ve elektronik ürünler perakendeciliği alanında faaliyet gösteren rakiplerine Tablo 2'de yer verilmektedir.

Tablo-2: Mediamarkt ve Teknosanın Mersin il bazında rakipler listesi

	Kurumsal Rekabet	Bayi Rekabet
Mersin Forum AVM içi	Gold	Bosch
	Koçtaş	Vestel
	Migros	Siemens
	YKM	Sony
	Boyner	Samsung (Derya)
Mersin İl Geneli	Darty	Vestel
	Vatan	Sinan Elektronik
	Carrefour	Samsung (Derya)
	Metro	Arçelik (Canlar)
	Kipa	Samsung (Ertem)

Kaynak: 26.9.2011 tarih, 6720 sayılı Bilgi Yazısı.

130 Tablodan görüldüğü üzere, en dar kapsamda Mersin Forum Alışveriş Merkezi temel alındığında dahi şikayete konu teşebbüslerin gerek teknomarket ve çok katlı mağaza kanalında, gerekse münhasır bayilik kanalında faaliyet gösteren önemli rakipleri bulunmaktadır.

140 Öte yandan, elektrikli ve elektronik ürünler perakendeciliği sektöründeki büyük ölçekli perakende satış mağazaları, tüketiciye farklı hizmetler sunmalarının yanı sıra, sahip oldukları yüksek satın alma potansiyelleri nedeniyle bayi kanalı ve diğer küçük kapasiteli mağazalara oranla ürünleri daha avantajlı koşullarla daha düşük fiyattan satın alabilmekte, bunun sonucu elde ettikleri maliyet avantajını tüketiciye, söz konusu ürünleri daha düşük fiyatla sunarak yansıtabilmektedirler. Teşebbüslerin alım potansiyelleri çerçevesinde oluşan maliyet avantajlarını tüketicilere yansıtılmaları serbest piyasa ekonomilerinde yaşanan fiyat rekabetinin doğal bir sonucu olup, dosya kapsamında Media Markt ve Teknosa mağazalarının ev elektroniği ürünlerini geleneksel satış noktalarına göre daha düşük fiyatla tüketiciye satabilmeleri ekonomik olarak rasyonel olduğundan, zaten hakim durumda da olmayan teşebbüslerin bu davranışları ile 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesini ihlal etmedikleri sonucuna varılmıştır.

J. SONUÇ

150 Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre;

Dosya konusu iddialara yönelik olarak 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığına, şikayetin reddine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.